

ΦΕΡΝΑΝΤΟ ΡΟΝΤΡΙΓΚΕΘ ΛΑΦΟΥΕΝΤΕ

Καθηγητής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Κομπλουτένσε της Μαδρίτης, πρώην διευθυντής του Ινστιτούτου Θερβάντες, συγγραφέας δεκάδων μονογραφιών και δοκιμίων για τον κινηματογράφο, τη λογοτεχνία και τη μεταξύ τους σχέση, διευθυντής του πολιτιστικού ενθέτου της εφημερίδας «ABC», ο Φερνάντο Ροντρίγκεθ Λαφουέντε βρέθηκε πρόσφατα στην Αθήνα προσκεκλημένος της ισπανικής πρεσβείας και του 18ου Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου Αθηνών «Νύχτες Πρεμιέρας Cosmote 2012» ως μέλος της κριτικής επιτροπής του τμήματος «Μουσική & Φίλμ».

Ο κ. Λαφουέντε μίλησε στο «ART» για την τέχνη και τον πολιτισμό στα χρόνια της κρίσης, τη δημοσιογραφία και το ρόλο του κράτους στην ενίσχυση των νέων καλλιτεχνών.

Πόσο έχει επηρεάσει η κρίση τον πολιτισμό στην Ισπανία;

Πάρα πολύ. Οι περικοπές στις χρηματοδοτήσεις από την πλευρά του κράτους ήταν γνωστό ότι θα γίνουν. Τις περιμέναμε. Ομως, ακολούθησαν οι περικοπές και από τους ιδιώτες χορηγούς. Για παράδειγμα, από τις τράπεζες. Το πρώτο που έκοψαν ήταν οι χορηγίες στον πολιτισμό, σε εκδόσεις, παραστάσεις, συνέδρια, σεμινάρια κ.λπ. Το αποτέλεσμα ήταν τρομερό. Σας λέω ένα παράδειγμα. Στην Ισπανία εκδιδόταν από το 1996 το «Περιοδικό του βιβλίου». Πρόκειται για περιοδικό πολύ υψηλής ποιότητας με παρουσιάσεις βιβλίων απ' όλο τον κόσμο. Την έκδοσή του στήριζε μια τράπεζα. Όταν ήρθε η κρίση, το πρώτο που έκοψε ήταν το περιοδικό. Είναι ένα παράδειγμα της «ευαισθησίας» που δείχνει ο χρηματοπιστωτικός τομέας για τον πολιτισμό.

Ο πολιτισμός επιδοτείται όλο και λιγότερο από δημόσιους φορείς. Πιστεύετε ότι μπορεί να έρθει κάποια στιγμή που η τέχνη θα υπακούσει στους νόμους της αγοράς;

Το θέμα των επιχορηγήσεων για δημιουργία νέων καλλιτεχνικών έργων είναι ιδιαίτερα λεπτό και πολύπλοκο. Όταν έρχεται η στιγμή να επιδοτήσεις κάποιους, σίγουρα κάποιους άλλους θα αφήσεις απ' έξω. Όσα αντικειμενικά κριτήρια και να εφαρμόσεις, πάντα θα υπάρχουν δυσανεστήμενοι. Τώρα, λοιπόν, με την κρίση κόβονται οι επιδοτήσεις, αλλά δεν θα πρέπει να κοπούν οι επιδοτήσεις για τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, των αρχείων, των βιβλιοθηκών κ.λπ. Το ιστορικό αρχείο μιας χώρας είναι η μνήμη του έθνους. Αυτό δεν μπορεί να αφηθεί στην τύχη του ούτε στην καλή διάθεση κάποιων επιχειρήσε-

«Η τέχνη δεν μπορεί να έχει χρώμα»

ΟΙ ΠΕΡΙΚΟΠΕΣ στις χρηματοδοτήσεις στον πολιτισμό και η έλλειψη κατάλληλου κλίματος που θα ευνοεί την καλλιτεχνική έκφραση δεν χαρακτηρίζουν μόνο τη χώρα μας.

Του **Κώστα Πλιάκου**
kpliakos@e-typos.com

ων. Πιστεύω ότι το κράτος θα πρέπει να διευκολύνει τους δημιουργούς μέσω νομοθετικών ρυθμίσεων, μείωσης της γραφειοκρατίας και πρωτοβουλιών που προσελκύουν τις επενδύσεις. Στην Ισπανία πρόσφατα έχει κάνει την εμφάνισή του ένας νέος τρόπος χρηματοδότησης κινηματογραφικών ταινιών, νομίζω ότι και στην Ελλάδα έχει γίνει κάτι αντίστοιχο. Η χρηματοδότηση από το κοινό. Οποιος θέλει βάζει ένα μικρό ποσό και έτσι σχηματίζεται κεφάλαιο για την παραγωγή της ταινίας. Σε καιρούς κρίσης τέτοιες πρωτοβουλίες ανοίγουν νέους δρόμους για την παραγωγή έργων τέχνης.

Θέλω να πω ότι, όσο και να επιδοτήσεις ως κράτος, δεν θα βγάλεις νέα ταλέντα. Τα ταλέντα θα αναδειχθούν όταν δημιουργήσεις ένα κλίμα που θα ευνοεί την καλλιτεχνική έκφραση. Δηλαδή κλίμα ελευθερίας, συμμετοχής, μακριά από πολιτικές σκοπιμότητες. Η τέχνη δεν μπορεί να έχει χρώμα. Γιατί, αν επιχειρήσεις να της δώσεις χρώμα, στο τέλος το χρώμα που θα βγει θα είναι πολύ σκοτεινό...

Οι νέες τεχνολογίες δίνουν στον κάθε πολίτη τη δυνατότητα να γίνει δημοσιογράφος. Τη στιγμή που τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης παγκοσμίως αντιμετωπίζουν κρίση και μείωση εσόδων πιστεύετε ότι μπορεί να γίνει η δημοσιογραφία υπόθεση των

πολιτών; Θα εξαφανιστούν οι επαγγελματίες δημοσιογράφοι;

Δεν το πιστεύω, γιατί το Ιντερνέτ αποτελεί ένα χωνευτήρι όπου μέσα πέφτουν τα πάντα... Χρειάζονται, λοιπόν, επαγγελματίες που θα φιλτράρουν αυτή την πληροφορία και θα την αναπαράγουν. Τώρα, όσον αφορά στο μέλλον των εφημερίδων, πιστεύω ότι δεν θα είναι πια έντυπα αναπαραγωγής ειδήσεων αλλά έντυπα γνώμης, και μάλιστα ανεξάρτητης γνώμης. Και, φυσικά, σε πολύ μικρότερο αριθμό κυκλοφορίας. Προς το παρόν, οι εφημερίδες κάνουν ακριβώς το αντίθετο και εκεί βρίσκεται ίσως και ο λόγος της κρίσης που αντιμετωπίζουν.

Στο ένθετο της εφημερίδας «ABC» που διευθύνετε έχετε ως σύνθημα «η εικόνα της Ισπανίας στον κόσμο». Ποια είναι σήμερα η εικόνα της Ισπανίας στον κόσμο;

Η εικόνα της Ισπανίας μέχρι τώρα ήταν η εικόνα μιας χώρας που γινόταν όλο και καλύτερη. Τα πρώτα χρόνια που ακολούθησαν την αποκατάσταση της δημοκρατίας ήταν πολύ δύσκολα και με αφετηρία τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Βαρκελώνης το 1992 η χώρα σημείωσε τρομερή πρόοδο. Η εικόνα της συνέχισε να βελτιώνεται μετά την είσοδο στο ευρώ μέχρι που ήρθε η κρίση. Η Ισπανία κατάφερε να... σπάσει την εικόνα που είχε στο εξωτερικό, όπου όλοι νόμιζαν ότι οι Ισπανοί είναι ταυρομάχοι, οι Ισπανίδες χορεύτριες του φλαμένκο, ότι έχουμε μόνιμα δικτατορίες και εμφυλίου, και έδωσε την εικόνα μιας χώρας που προσδεύει συνεχώς. Τα χρόνια της κρίσης γκρέμισαν αυτήν την εικόνα και τώρα υπάρχει μια κατάσταση στασιμότητας. Ελπίζω σύντομα να την ξεπεράσουμε. ■

ART

Ιδιοκτησία
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ Α.Ε.
Εκδότες
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΕΝΕΚΟΣ, ΑΛΕΞΗΣ ΣΚΑΝΑΒΗΣ
Διευθυντής
ΠΑΝΟΣ ΑΜΥΡΑΣ

Αρχισυντάκτης ΚΩΣΤΑΣ ΖΑΛΙΓΚΑΣ
Σινεμά ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΙΜΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ
Συντακτική ομάδα ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ, ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΥΓΙΑΚΗ,
ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΥ, ΞΕΝΙΑ ΣΤΟΥΚΑ, ΣΤΕΛΛΑ ΧΑΡΑΜΗ
Creative Director ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
Δημιουργικό ΕΙΡΗΝΗ ΣΠΙΝΑΡΗ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΡΕΝΤΟΥΛΗΣ
Διεύθυνση διαφήμισης ΛΟΥΚΑΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ